

NVE
Postboks 5091
0301 OSLO

Rødberg 25.9.14

Sendt nve@nve, emb@nve.no

Høringsvar. Vilårsrevisjon for Uvdalsvassdraget.

Vi viser til kunngjøring på NVEs hjemmeside.

Nore Energis hovedkontor ligger ved Uvdalselva i Rødberg sentrum. Vi har ikke produksjonsinteresser, men infrastruktur liggende både langs med og i Uvdalsvassdraget og Numedalslågen. Vi anser oss som relevant høringspart, med kompetanse i energispørsmål, og som gjør at vi finner å ville levere høringsuttalelse i saken.

Vårt høringsvar er ikke avspurt med vår eier, og står for seg selv som en energibedrift og berørt part i reguleringen, selv om vi er 100 % eid av Nore og Uvdal kommune. Nore og Uvdal kommune har mange interesser å ta vare på. Synspunkter fra eier og energiselskap til vilårsrevisjonen er derfor ikke nødvendigvis like.

Vi antar at det blir flere andre innspill på relevante hovedtema som tilrettelegging og avbøtende tiltak, slik at disse blir godt belyst. Det kan nevnes i fleng: Båtopptrekk, båtplasser, fiskeplasser, stier, veier, snuplasser, gjerdning, gjengroing, opprydding, forskjønning og andre ønsker og krav. Vi vil derfor fokusere på det som berører energisektoren og mer makroforhold. Våre hovedbudskap er:

1. Nore Energi vil gå sterkt i mot å gjøre tiltak, manøvreringsendringer eller restriksjoner i Uvdalreguleringen som kan medvirke til større flommer.

Behovet for magasinegenskaper øker: Det er et faktum at nedbøren for tiden viser en stigende trend med tilhørende økende vannføring. Det er også spådd at klimaet også blir villere og våtere.

Det er i dag en betydelig mengde infrastruktur (kabler, rør, bruer, veier, vassdragsanlegg osv) med forskjellige eiere og funksjoner som blir berørt dersom dagens regulering skoples ved. Fra Jøndalen til havet er det over 25 mil med elveløp som berøres.

I kravet fra Nore og Uvdal kommune datert mars/april 2011 er vist til et parti med betydelig gjengroing av gammelt elveløp. Det synes dessverre å være en mer generell trend fra produsentselskaper. Vi ber NVE komme med krav og følge opp produsenter, også i Nore og Uvdal kommune, i nødvendig grad slik at gjengroing i gamle elveløp ikke medvirker til større flom enn nødvendig.

Sønstevatn er et betydelig flomhindrende magasin; 100 årsflom med regulering er under 1/3 av flom før regulering, jf s 19 i Norconsults utredning "Vannføringer før og etter regulering i Uvdalselva". Disse egenskapene bør opprettholdes fullt ut.

Rennende vann gjør mer skade enn stillestående vann.

Etter det en kjenner til finnes det allerede en restriksjon i vannmanøvreringen med en tappeanordning. Det er derfor allerede latent mer flomvannføring nedover dalen, men som kan kompenseres med en mulighet for redusert flomtopp.

Det illustrerer likevel behovet for å opprettholde Sønstevatn som et effektivt flomdemningsmagasin. Det er nok å vise til høsten 2007 og flomvannføringen den gang forbi vårt hovedkontor, som var ille nok

Stigende nedbør gjør allerede at egenskapene til magasinene utfordres, og behovet for flomdemping øker. Villere klima tilsier det samme.

Sønstevatn bør absolutt opprettholdes med dagens flomdemningsegenskaper.

Vi viser til at dam Sønstevatn nettopp er rehabilitert og påbygd for nye krav etter damforskriften. Vi har begrunnet mistanke til at det i disse kravene ikke er tatt høyde for at vilkårene for reguleringen eventuelt kunne bli endret etter 50 år.

Dette ser vi som et selvstedig argument for å opprettholde dagens manøvrering. Dersom det hadde vært tema å snevre inn manøvreringsbestemmelsene i vassdraget, så burde dette vært tatt hensyn til med anledning for høyere overtopping av Sønstevatn, dvs mer enn dagens 1,1 meter over HRV. Det er bedre å holde kontroll på stille vann i vannmagasin enn å sende flomvann 20 mil av gårde.

Det må utvises betydelig forsiktighet med å snaue inn på gode reguleringsmuligheter.

Samfunnet er mer og mer avhengig av at kritisk infrastruktur som elektrisk kraft er til stede. Med denne bakgrunn er det om å gjøre å ta vare på de reguleringsmulighetene som forefinnes.

Miljømessig i nasjonal målestokk må det være feil å sette begrensninger på et allerede utbygd vassdrag, Sønstevatn har stor lagringskapasitet i kWt.

I nasjonal målestokk må ulempene ved reguleringen i Sønstevatn anses å være små, og berører i liten grad landbruk, riksveger, nærområde for fastboende, plager med jordbruksvanning osv.

I en tid med tilstrekkelig kraft for vintersesongen er det lett å glemme at det ikke er mange år siden rasjoneringsplanene ble børstet støv av og det var forberedende møter på myndighetsnivå for iverksetting av rasjoning.

Folk flest husker svært høye kraftpriser på børsen. Det er ikke mange år siden. Industri stoppet produksjonen fordi kraftprisen gjorde produksjon ulønnsomt. Dette er lett å glemme når det er strøm i kontakten, og greie priser som i dag.

Sønstevatn er med på å dempe høye kraftpriser i markedet.

Sønstevatn er et godt etablert kraftstabbur med stor verdiskapning, og bør tas vare på.

Forsiktighet med å ødelegge verdiskapningen og inntektene for både kraftverket og kommunen.

Det er gjennomgående samfunnsmessig lønnsomt å opprettholde verdiskapningen i allerede utbygde vassdrag. Særlig gjelder det som alternativ til å opprette nye magasin. Det vises til utredningene som ligger i saken der det i det store og hele er overkommelige negative samfunnsvikninger av reguleringen.

Eierne av norsk kraftproduksjon er i hovedsak også offentlig eid. Vertskommunene til kraftverk mottar betydelige inntekter. Inntektene er i betydelig grad en funksjon av produksjonen. Det betyr at lokale, kommunale inntekter som naturressursskatt og eiendomsskatt også vil bli redusert ved restriksjoner.

Det er bebudet trangere kommuneøkonomi, og en bør også av den grunn være forsiktig med å redusere produksjonsevnen i eksisterende kraftverk.

Det bør gjennomgående utvises forsiktighet med slipp av minstevannføring. Minstevannføring reduserer tilnærmet konstant verdiskapningen, og tiltaket må veies opp mot nytteeffekten. Etablering av vannspeil og terskler kan ofte være bedre alternativ enn minstevannføring.

Spesielt gjelder dette fra Fønnebjorden. Dette er en strekning som er ganske utilgjengelig både fysisk og visuelt. Det er knapt noen som vil oppleve noen endring ved etablering av minstevannføring. Det er en betydelig kostnad med dette som for de fleste har en snever eller imaginær opplevelse og verdi.

Vi minner om at det nedstrøms Rødberg kraftverk i kommunen her nylig er etablert minstevannføring igjen. Her har tiltaket en verdi for mange, både visuelt og for fisk, bever og andre dyr/organismer. Nedstrøms Fønnebjord til Rødbergdam må derimot minstevannføring være av liten reell betydning.

Vi er dessuten redd for at minstevannføring fra Fønnebjorden vil bygge opp betydelig mengde is som ved smelting og isgang nedover vassdraget gir skader på etablert infrastruktur.

Verdiskapning berettiger også pålegg om relevante avbøtende tiltak med tilhørende kostnader for produsenten.

Dersom en opprettholder det vesentligste i produksjonsevne og verdiskapning er tilhørende kostnader til relevante avbøtende tiltak bare en nødvendig, ofte ubetydelig kostnadsside for produsenten.

Denne regulanten har et godt prosjekt med stor inntjening i et godt avskrevet anlegg. Opprettholdes kraftproduksjonen for regulanten er det liten grunn til at ikke tilhørende kostnader til tilrettelegging, opprydding, forskjøning og avbøtende tiltak ikke skal gjennomføres.

Noen ulemper vil det være med all energibruk, vannkraft er tross alt noe av det mest miljøvennlige som finnes. En del kan avhjelpes, og det kommer sikkert mange innspill på det. Vi vil nevne disse:

Vi har tidligere nevnt krav tilgroing i elveløpet – det er ofte et forsømt pålegg, og som sjelden oppdages før det foreligger en flomsituasjon. Mudring, erosjonssikring og opptak av løsmasser likeså. Det bør ikke være behov for å være etter snar i flomsituasjoner, men føre var. Vi antar at NVE følger opp med et egnet pålegg.

Avbøtende tiltak for nærmiljøet kan være utvikling av aktivitetsparken på Rødberg inklusiv etablering av et stort oppvarmet utendørs badebasseng i aktivitetsparken. Nødvendig oppvarming kan eventuelt hentes fra kjølevannet på Nye Nore 1.

Vi antar at gjennomføring av mange avbøtende tiltak både hjelper i hverdagen for innbyggerne og også er et bidrag til inntekt for lokale virksomheter.

Med vennlig hilsen

Nore Energi AS

Ola Bergheim
Daglig leder.

Kopi: Nore og Uvdal kommune

